

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประเมินทรัพยากรสารสนเทศอ้างอิงฉบับพิมพ์ของ
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวดวงฤทัย ณ ทุ่งฝ่าย

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ อังสนา ธงไชย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหนังสืออ้างอิงฉบับพิมพ์ในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในด้านปริมาณ เนื้อหา ความทันสมัย คุณภาพ และการใช้หนังสืออ้างอิงโดย ศึกษาจากบรรณารักษ์และผู้ใช้ เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับใช้เป็นแนวทางในการจัดหาทรัพยากร สารสนเทศอ้างอิง การจัดการชั้น และการปรับปรุงการจัดบริการตอบคำถามให้มีคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ INNOPAC คู่มือการตรวจสอบความเป็น มาตรฐานของทรัพยากรสารสนเทศอ้างอิง The New Walford Guide to Reference Resources เว็บไซต์ Reference and User Services Association (RUSA) หนังสือ Introduction to Reference Work และ Reference and Information Services in the 21st Century: An Introduction แบบบันทึกการใช้ ทรัพยากรสารสนเทศอ้างอิงโดยบรรณารักษ์ และผู้ใช้ และแบบสอบถามบรรณารักษ์ สถาบันอุดมศึกษา 24 สถาบัน ที่ศึกษาในประเด็นการยอมรับความมีคุณภาพสำหรับหนังสืออ้างอิง ภาษาไทย

ผลการวิจัย พบว่าสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีหนังสืออ้างอิงจัดบริการจำนวน 18,511 เล่ม(รวมหนังสือฉบับซ้ำ) แบ่งเป็นหนังสืออ้างอิงภาษาไทยจำนวน 6,985 (ร้อยละ 37.73) หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศจำนวน 11,526 เล่ม (ร้อยละ 62.26) ด้านความทันสมัย พบว่ามี หนังสืออ้างอิงภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมีความทันสมัยจำนวน 3,590 เล่ม (ร้อยละ 25.06) ด้าน เนื้อหาแบ่งตามระบบการจัดหมู่ทศนิยมดิวอี้ พบว่าหนังสืออ้างอิงที่มีมากที่สุด คือ หมวด 300 (สังคมศาสตร์) หมวด 900 (ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์) และหมวด 000 (วิทยาการคอมพิวเตอร์ สารสนเทศ และความรู้ทั่วไป) ตามลำดับ และมีหนังสืออ้างอิงหมวด 100 (ปรัชญา) น้อยที่สุด ด้าน คุณภาพ พบว่ามีหนังสืออ้างอิงภาษาไทยที่ได้คุณภาพร้อยละ 85.40 และหนังสืออ้างอิง

ภาษาต่างประเทศที่ทีคุณภาพร้อยละ 4.63 ด้านบริการตอบคำถาม พบว่ามีผู้เข้ามาใช้บริการในปี 2553-2558 ไม่น้อยกว่าปี 2554 ร้อยละ 92.48 และจากการเก็บสถิติการให้บริการตอบคำถามในช่วงเดือน มีนาคม- พฤษภาคม 2559 พบว่ามีผู้มาใช้บริการ 233 คำถาม คิดเป็นการให้บริการโดยเฉลี่ย 2.53 ครั้งต่อวัน คำถามส่วนใหญ่จะเป็นคำถามขอคำแนะนำการใช้ รองลงมา คือ คำถามข้อเท็จจริงสั้นๆ และคำถามเฉพาะเจาะจง ตามลำดับ และบรรณารักษ์นิยมใช้ฐานข้อมูล อินเทอร์เน็ต และหนังสืออ้างอิงอิเล็กทรอนิกส์ (ร้อยละ89.26) มากกว่าหนังสืออ้างอิงฉบับพิมพ์ (ร้อยละ84.97) ในการให้บริการ ด้านการใช้โดยผู้พบว่ามีการใช้หนังสืออ้างอิงน้อย โดยมีการใช้โดยเฉลี่ย 8.96 เล่ม ต่อวัน ส่วนใหญ่เป็นหนังสือพจนานุกรมร้อยละ 39.15 ผลการศึกษาการใช้หนังสืออ้างอิงในช่วง 3 เดือน (มีนาคม- พฤษภาคม 2559) พบว่ามีการใช้ทั้งหมด 835 เล่ม (ร้อยละ 5.82) จากจำนวนหนังสือทั้งหมด 14,325 เล่ม (ลบฉบับซ้ำออก)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Evaluation of Printed Reference Collection of Chiang Mai University Library
Author	Ms. Duangruthai Na Thungfai
Degree	Master of Arts (Information Studies)
Advisor	Associate Professor Angsana Thongchai

ABSTRACT

This research aimed to evaluate the Printed Reference Collection of Chiang Mai University Library in terms of number, content, currency and quality as well as usage by librarians and patrons/library users in order to use as a guideline for improving acquisition for reference sources, shelf management, and inquiry services. The research were INNOPAC Library Automated System, the New Walford Guide to Reference Resources, the Library Journal website, Reference and User Services Association (RUSA), book “Introduction to Reference Work” and “Reference and Information Services in the 21st Century: An Introduction” usage record forms, and a questionnaire distributed to librarians in 24 government Higher Education Institutes concerning their acceptance of the quality of Thai reference books.

The research findings showed that Chiang Mai University Library had 18,511 reference books (including duplicate copy); 6,985 (37.73%) were in Thai, 11,526 (62.26%) were in English and other foreign languages. Currency 3,590 volumes (25.06%) were current. According to Dewey Decimal Classification, the most of reference book were in the 300's (Social Science), the 900's (History and Geography) and the 000's (Computer science, information & general works) respectively. The lowest number of reference books were those in the 100's (Philosophy). The number of Thai reference books that met the quality was 85.40% whereas only 4.63% of the foreign reference books met the quality. Regarding the inquiry services, it was found that the number of service users in 2010-2015 was 92.48%, fewer than those in 2011. Service statistics between March and May, 2016 of reference books used was 2.53 times a day on average, for a total of 233 inquiries.

Most of the reference inquiries were usage guides followed by ready reference questions and specific search questions types respectively. The librarians tended to use databases, Internet, and electronic reference books (89.26%) rather than printed reference books (84.97%). For reference books used by library user found a total used of 825 volumes, 8.96 volumes has been used per day. Most of them (39.15%) were dictionaries. During the reference books used study period for 3 months (March-May 2016), out of total 14,325 reference volumes (removed duplicate copy), 835 (5.82%) reference volumes were used.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved